

**IMPACT
4VALUES**

Sufinancira
Europska unija

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I
LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

IZMEĐU PRAVA I STVARNOSTI: JESMO LI SIGURNE U ZDRAVSTVENOM SUSTAVU?

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Program Impact4Values sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Stajališta izražena u ovoj objavi isključiva su odgovornost Centra za mir, nenasilje i ljudska prava i ne odražavaju stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

ZNATE LI KOJA SU VAŠA PRAVA U OSTVARIVANJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE?

- Slobodan izbor pri odabiru liječnika primarne zaštite
- Jednakost u ostvarivanju i kvaliteti zdravstvene zaštite
- Prva pomoć i hitna medicinska pomoć
- Odbijanje liječenja i intervencije od nekvalificiranih osoba
- Pravo na vjerske obrede u predviđenom prostoru ustanove
- Pravo na prehranu prema svjetonazoru za vrijeme boravka u ustanovi
- Pravo prihvatići/odbiti postupak osim u hitnim slučajevima koji ugrožavaju život i zdravlje
- Pravo na opremanje u mrtvačnici prema vjerskim ili drugim običajima

DOSTUPNOST

JEDNAKA MOGUĆNOST
ZAŠTITE PRAVA SVIH
PACIJENATA NA
PODRUČJU RH.

**NAČELA ZAŠTITE PRAVA
PACIJENATA U RH****HUMANOST**

POŠTIVANJE PACIJENTA KAO
LJUDSKOG BIĆA; PRAVO NA FIZIČKI I
MENTALNI INTEGRITET; ZAŠTITA
OSOBNOSTI. POŠTIVANJE
SVJETONAZORA TE MORALNIH I
VJERSKIH UVJERENJA.

**ZNAŠ LI KOJA SU TVOJA
PRAVA KAO PACIJENTA?**

- 1 PRAVO NA SUODLUČIVANJE
- 2 PRAVO NA OBAVIJEŠTENOST
- 3 PRAVO NA PRIHVĀCANJE/ODBIJANJE POJEDINOGA
DIJAGNOSTIČKOG/TERAPIJSKOG POSTUPKA
- 4 PRAVO NA PRISTUP MEDICINSKOJ DOKUMENTACIJI
- 5 PRAVO NA POVJERLJIVOST
- 6 PRAVO NA ODRŽAVANJE OSOBNIH KONTAKATA
- 7 PRAVO NA SAMOVOLJNO NAPUŠTANJE ZDRAVSTVENE
USTANOVE
- 8 PRAVO NA PRIVATNOST
- 9 PRAVO NA NAKNADU ŠTETE

SEKSUALNO NASILJE

...bilo koji seksualni čin, pokušaj ostvarivanja seksualnog čina, neželjeni seksualni komentar ili prijedlog koji je usmjeren protiv osobe i njezine seksualnosti, a koji može počiniti druga osoba bez obzira na odnos sa žrtvom ili stanje u kojem se nalaze. Karakterizira ga uporaba sile, prijetnje ili ucjene za ugrožavanje dobrobiti i/ili života same žrtve ili njoj bliskih osoba”.

Svjetska zdravstvena organizacija

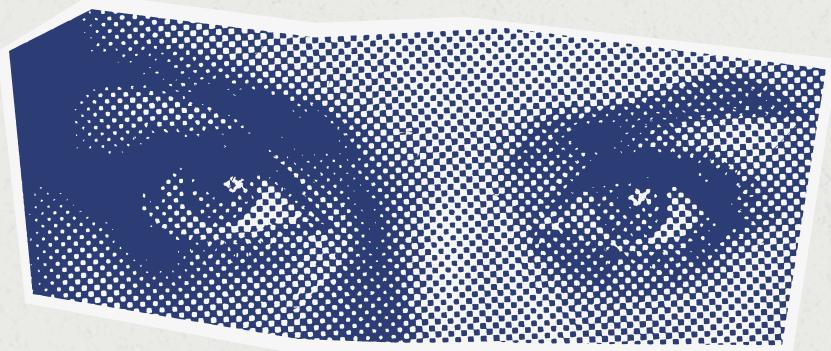
NAJČEŠĆI OBLICI SEKSUALNOG NASILJA

- Seksualno uznemiravanje i/ili napastovanje
- Seksualno zlostavljanje i/ili prisilne spolne radnje
- Silovanje (najteži oblik seksualnog nasilja)

RIZIČNI ČIMBENICI KOJI POVEĆAVAJU OPASNOST OD MOGUĆEG SEKSUALNOG NASILJA

- Spol
- Rod žrtve
- Dob
- Zloupotreba sredstava ovisnosti
- Ranije životno iskustvo seksualnog nasilja

Što učiniti ako ste žrtva seksualnog nasilja?!

NASILNIKA I NASILJE PRIJAVITI POLICIJI

Policija je u obvezi pružiti vam odgovarajuću zaštitu i potporu, spriječiti vašu daljnju viktimizaciju. U obvezi je pronaći počinitelja, prikupiti dokaze o počinjenom nasilju.

PRAVO NA ZDRAVSTVENI PREGLED

Pregledi žrtava seksualnog nasilja obavljaju se u žurno, pruža se sveobuhvatna pomoć žrtvama seksualnog nasilja u općim bolnicama, kliničkim bolnicama i kliničkim bolničkim centrima. Na pregled u bolnicu možete doći sami ili u pratnji policije.

NASILNIKA I NASILJE PRIJAVITI POLICIJI

Državno odvjetništvo postupa sukladno Zakonu o kaznenom postupku.

PRAVO NA POMOĆ ZAVODA ZA SOCIJALNI RAD

Socijalni radnici pružaju odgovarajuću zaštitu i potporu.

POSTUPANJE POLICIJE U SLUČAJU SEKSUALNOG NASILJA

Po prijavi nasilja, policija poduzima hitne mjere za zaštitu žrtve: uklanjanje opasnosti, pružanje prve pomoći, osiguranje mesta događaja i prikupljanje osnovnih informacija.

Razgovor sa žrtvom vodi stručno osposobljen policijski/a službenik/ca, u prikladnom prostoru, uz poštivanje prava žrtve.

Razgovor vodi jedna osoba, a žrtva ima pravo na:

- psihološku i liječničku pomoć
- tumača ili stručnjaka za komunikaciju (ako je gluhonijema)
- prisustvo psihologa (za maloljetne osobe)
- osobu od povjerenja uz sebe
- informacije o pravima i dostupnoj besplatnoj pravnoj pomoći
- mogućnost prisustva predstavnika udruge, uz suglasnost

Policija odmah obavještava nadležno državno odvjetništvo te štiti identitet žrtve – osobni podaci se ne smiju javno objavljivati.

LIJEČNIČKA POMOĆ ŽRTVAMA SEKSUALNOG NASILJA

Pregledi se obavljaju žurno u općim i kliničkim bolnicama. Na pregled možete doći sami ili uz pratnju policije.

Pregled provodi ginekolog/ginja, koji objašnjava postupak i traži vaš pristanak. U slučaju ozljeda, pregledava se cijelo tijelo i po potrebi se upućuje drugim specijalistima.

Liječnik dokumentira ozljede i informacije dostavlja policiji, koja obavještava državno odvjetništvo

Ako je potrebno, liječnik vas upućuje na odjel mentalnog zdravlja radi psihološke podrške. Također vas informira o dostupnoj pomoći institucija i udruga te mogućnosti daljnog liječenja.

Imate pravo na presliku cjelokupne medicinske dokumentacije na vlastiti zahtjev.

PRAVO NA ZAŠTITU PRAVOSUDNIH TIJELA REPUBLIKE HRVATSKE

Državno odvjetništvo postupa prema Zakonu o kaznenom postupku – može samostalno ili uz pomoć policije provoditi izvide i pokrenuti istragu protiv osumnjičene osobe. Kao žrtva seksualnog nasilja imate sljedeća prava tijekom kaznenog postupka:

- Razgovor s osobom istog spola, uz poseban obzir
- Ispitivanje putem videolinka (obvezno za djecu do 14 god., moguće za maloljetnike i odrasle na zahtjev)
- Psihološka i stručna pomoć
- Status oštećenika u postupku
- Obavijesti o tijeku postupka
- Stručna pomoć pri traženju odštete
- Pravo na novčanu naknadu za kaznena djela počinjena s namjerom
- Isključenje javnosti u slučajevima silovanja
- Nastavak progona ako DORH odustane

Dijete žrtva ima dodatna prava:

- Opunomoćenik na teret proračuna
- Pratnja osobe od povjerenja
- Zaštita osobnih podataka
- Isključenje javnosti u svim fazama postupka
- Postupanje u skladu s najboljim interesom djeteta

PRAVO NA POMOĆ ZAVODA ZA SOCIJALNI RAD

Od Zavoda za socijalni rad možete dobiti sljedeću pomoć:

- socijalni radnici pružaju odgovarajuću zaštitu i potporu punoljetnoj žrtvi
- ako je potrebno osigurati uslugu smještaja, materijalnu pomoć ili pravno savjetovanje
- Zavod za socijalni rad obvezan je, kada sazna za izvršeno nasilje, prijaviti to policiji
- osigurati zdravstvenu pomoć žrtvi
- žrtvi dati informaciju o specijaliziranim udrugama, koje rade sa žrtvama seksualnog nasilja
- ako je potrebno donijeti rješenje o smještaju u skloništa
- na zahtjev nadležnih institucija dostaviti podatke važne za pokretanje kaznenog postupka protiv počinitelja nasilja

Seksualno nasilje, uz obiteljsko, ulazi u dominantne oblike rodno uvjetovanog nasilja. To su vrste nasilja u kojima je, u većini slučajeva, počinitelj muškarac, a većina žrtava su žene.

Žrtve su izložene psihičkom, fizičkom, seksualnom i ekonomskom nasilju, sustavnoj izolaciji koja ih čini još ranjivijima i izloženijima različitim oblicima nasilja.

Seksualno nasilje je jedno je od najtežih zločina, ali i najmanje prijavljivano. Posljedice seksualnog nasilja, bez obzira priznaje li žrtva da je bila žrtva ili ne priznaje, su vrlo teške, kako za samu žrtvu, tako i za obitelj, zajednicu u kojoj se nasilje dogodi.

**IMPACT
4VALUES**

Sufinancira
Europska unija

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I
LJUDSKA PRAVA - OSIJEK

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek

Trg Augusta Šenoe 1

31 000, Osijek

Besplatni telefon: 0800 - 900 - 880

centar-za-mir@centar-za-mir.hr